

V případě § 1311 obč. zák. ručí škůdce za následky svého jednání pouze poškozenému, nikoliv i osobě třetí, která by jednala ve prospěch poškozeného, ať jako zmocněnec nebo jednatel bez příkazu. — Žalobci stačí tvrditi pouze skutečnosti podstatu jeho nároku podle jeho názoru odůvodňující, nikoliv i zákonný předpis, o který svůj nárok opírá. (Srov. sb. n. s., č. 463.)

Manžel žaloval na náhradu škody způsobené jemu zejména ztrátou na výdělku a ošetřováním a poskytováním vydatné stravy jeho manželce, jež se zranila upadnuvši na plot a dva schůdky žalovanou do cesty svévolně dané, které tato z nařízení obecního úřadu jako pro chodce nebezpečné měla s cesty odstraniti.

Prvý soud, vyhověv námitce nedostatku aktivní legitimace žalobní, žalobu z a m í t l. V důvodech rozsudku uvádí: Podle § 1295 obč. zák. přísluší nárok na náhradu škody proti tomu, kdo škodu způsobil, jen přímo a nikoli nepřímo poškozeným, a nestačí k tomu, aby založen byl nárok takový, aby bylo prokázáno zavinění toho, kdo škodu způsobil vůbec (absolutní vina), nýbrž se vyžaduje, aby bylo prokázáno jeho zavinění proti poškozenému (relativní vina). Rozh. nejv. soudu z 28. 12. 1916 G. H. 1917, str. 45.

Žalobce, jenž podle údajů žaloby vydělá jako posluha průměrně 24 Kč denně, nemá proti své manželce vůbec zákonného nároku na poskytování výživy (§§ 91 a 92 obč. zák.) a ani netvrdí, že ho měl a má z jiného právního důvodu, nežádá odškodnění z té příčiny, že zraněním své manželky utrpěl újmu na výživě, kterou mu ona poskytovala, nýbrž z té příčiny, že následkem zranění jeho manželky vykonal celkem tři cesty, pak za lékařské vysvědčení, za ztrátu jeho výdělku za 7 dnů a za ošetřování jeho manželky a poskytování jí vydatné stravy po dobu její sedmidenní nemoci.

Na náhradu této škody nemá žalobce vůbec nároku, není tudíž jeho žalobní nárok svým důvodem po právu a jest naopak námitka nedostatku oprávnění žalobce ke sporu žalovanou vznesená odůvodněna.

Ani odv. soud, ani nejv. soud odvolání, resp. dovolání žalobcovu n e v y h o v ě l y, uvádějíce v důvodech:

Nelze sice přisvědčiti názoru žalované v dovolací odpovědi vyslovenému, že žalována byla jen z důvodu zavinění jejího ve smyslu § 1295 obč. zák. a že žalobce mění v dovolání právní důvod žaloby, když svůj nárok na náhradu škody opírá o předpis § 1311 obč. zák., neboť přednes žalobce v prvé stolici plně stačí k úsudku, že žalobce svůj nárok proti žalované opírá také o zavinění její ve smyslu § 1311 obč. zák. Žalobce přece nemusel výslovně označiti zákonný předpis, o který svůj nárok opírá, nýbrž stačilo, že přednesl skutečnosti podstatu jeho nároku podle jeho názoru odůvodňující. Podřadění přednesu toho pod zákonné ustanovení bylo věcí soudu. Přes to ale nelze dovolání žalobcovu vyhověti.

Z předpisu § 1311 obč. zák. plyne, že ten, kdo z některého důvodu v druhé větě tohoto zákonného ustanovení uvedeného náhodu svým zaviněním přivodil, ručí za každou újmu, která by jinak nebyla nastala. Z tohoto předpisu ale nedá se dovoditi, že touto každou újmou rozuměti jest také újmu osob třetích z náhody prostředně vzešlou, když podle první věty § 1311 obč. zák. především nese následky náhody ten, v jehož jmění neb osobě se náhoda stala. V souzeném případě je touto osobou manželka žalobcova. Újmou z náhody povstalo jest tedy jen újma osoby v první větě § 1311 obč. zák. uvedené a nikoli osoby třetí, zde žalobce. Poukaz dovolatelův na rozhodnutí tohoto nejv. soudu č. sb. n. s. 5926 a na rozhodnutí bývalého nejv. soudu víd. č. 4050, 1555 a 1146 Gl. U. nemá významu, poněvadž rozhodnutí ta založena jsou vesměs na jiném skutkovém stavu, než který zde přichází v úvahu.

I § 1311 obč. zák. předpokládá samozřejmě ve všech svých případech, že za škodu činy tam vylíčenými ručí škůdce poškozene mu, zde tedy manželce žalobcově a nikoli osobě třetí, která by jednala ve prospěch poškozeneho ať jako zmocněnec nebo jednatel bez příkazu (zde žalobce) za následky tohoto jednání.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 17. prosince 1931, č. j. Rv I 1773/30. Dr. Koutník.

K otázce zákonného práva zástavního na *invecta et illata*.

Prvý soud přikázal dražební výtěžek jednotlivým vymáhajícím věřitelům podle pořadí jejich exekučního práva zástavního, nepřihlédnuv k okolnosti, že vymáhaná pohledávka stěžovatelky per 27.412 Kč s přísl. jest podle přihlášky i dotyčných připojených spisů sporných pohledávkou na dlužné činži z místností stěžovatelkou dlužníci pronajatých, tedy pohledávkou podle § 1101 obč. zák. zákonného práva zástavního požívající, kterážto pohledávka byla také stěžovatelkou přihlášena k uspokojení v pořadí přednostním.

Rekursní soud ke stížnosti této vymáhající věřitelky změn il napadené usnesení rozvrhové v ten smysl, že celý výtěžek dražební přikázal stěžovatelce, poukávav na obsah § 1101 ob. z. obč., dvorského dekretu z 10. IV. 1837, čís. 189 sb. z. s. a knihu judikátů čís. 156, sb. n. s. čís. 5124 a 8031, a že v daném případě nepodléhá sporu, že zabavené svršky byly vlastnictvím strany povinné a že zákonné právo zástavní podle § 1101 obč. zák. na ně se vztahuje, ježto byly do místností povinnou stranou od stěžovatelky najatých vneseny a tam stále, i v den dražby, se nalézaly, a vymáhaná pohledávka stěžovatelčina týká se nezaplacené činže nájemní. Přísluší proto stěžovatelce právo, aby z výtěžku dražeb-